

ΛΟΓΟΣ

ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΟΝΙΟΝ ΒΟΥΛΗΝ

Κατὰ τὴν Συνεδρᾶσιν τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1852 Ε. Ν.

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

Δ.ΡΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΚΟΥΡΗ

ΚΕΡΚΥΡΑΙΟΥ.

23 Nov 92

ΚΕΡΚΥΡΑ:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΣΧΕΡΙΑ:

1852.

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1.52.Φ3.0002

Βουλευτοῦ καθήκοντα ὀφείλων νὰ ἐκπληρώσω ἐπὶ σπουδαίου ἀντικειμένου τὰ μέγιστα ἐνδιαφέροντος ἀ-
πασαν τὴν Επτάνησον, ἀφόβως καὶ ἐλευθέρως θέλω
ἐκφράσει τὴν γνώμην μου, ἀντιτείνων τὰς νῦν προτει-
νομένας μεταρρυθμίσεις, καὶ ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις
ἐξετάζων τὸ ζήτημα, θέλω ἀποδείξει πρὸ πάντων ὅτι
ἐν παραβάσει τοῦ Συντάγματος προσκαλούμεθα νὰ
ἐπιληθῶμεν τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὡς Βουλευτὴς,
προσφέρω σεβασμὸν εἰς ὅλας τὰς Ἀρχάς, ἀλλὰ, Βου-
λευτὴς ὢν, ἔχω δικαίωμα ν' ἀπαιτήσω παρ' ὅλων ἀδια-
κρίτως τῶν Ἀρχῶν σεβασμὸν εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ πολ-
λῷ μᾶλλον ὅτε ἡ παραβίασις αὐτοῦ ἀφαιρῇ ἢ δεσμεύῃ
τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς.

Τοιοῦτο τρόπον προβαίνων, καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐ-
νὸς μὲν τὸ γενικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον, ἀφ' ἐτέ-
ρου δὲ τὴν δύσκολον καὶ ἐξαιρετικὴν ἡμῶν θέσιν, θέ-
λω φθάσει εἰς συμπέρασμα ὅπερ, ἐλπίζω, νὰ μὴ χα-
ρακτηρισθῇ ὡς δειλία, ἀλλ' ὡς μέτρον συνέσεως, τῆς
ὁποίας ἐπανειλημμένα δείγματα παρέσχεν ὁ Ἑλληνι-
κὸς οὗτος λαὸς ὃν ἡμεῖς ἀντιπροσωπεύομεν.

Λαμβάνων δὲ τὸν λόγον, ἔχω ἀνὰ χεῖρας τὸ Σύν-
ταγμα, τὸ Διάγγελμα 30 Αὐγούστου τοῦ Ἀρμοστοῦ,
τὰς προτεινομένας Μεταρρυθμίσεις καὶ τὴν παρὰ τοῦ
Προέδρου πρὸς παραδοχὴν αὐτῶν σχεδιασθεῖσαν Ἀ-
πόφασιν. Ἀρχίζω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἀγόρευ-
σίν μου, διότι, ὡς καλῶς γνωρίζετε, εἶμαι θετικὸς, ἐ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ξακριβόνω τὰ γεγονότα καὶ ἐπ' αὐτῶν βασιζόμενος περιορίζομαι εἰς τὴν λύσιν πραγματικῶν ζητημάτων, καὶ ζητῶ ἐφαρμογὴν, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κατὰ θεωρίαν κηρυττομένων ἀρχῶν.

Ἰδοὺ αἱ προτεινόμεναι μεταρρυθμίσεις (ἀναγινώσκει αὐτάς).

Κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἀναγινώσκω τὴν ἀφορῶσαν τὸν περὶ τύπου νόμον τροπολογίαν, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ ὁποίου ἡ προσθήκη ἀπαιτεῖται εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα. Θέλω ἀκολούθως καὶ ὑπὸ δευτέραν ἐποψιν ἐξετάσει τοιαύτας τροπολογίας, καὶ τότε, ἀποτεινόμενος καὶ ἐγὼ εἰς τὴν συνείδησίν σας, θέλω ἐρωτήσει ἂν, παραδεχόμενοι αὐτάς, προσδεύωμεν ἢ ὀπισθοδρομῶμεν, ἂν ἡ θέσις ἡμῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τῶν 1817, δὲν ἤθελεν εἶσθαι προτιμωτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν διὰ τῆς παραδοχῆς τοιούτων μεταρρυθμίσεων, ἡμεῖς, προσκαλούμεθα νὰ ἐτοιμάσωμεν εἰς τοὺς ἐντολεῖς μας.

Ἐντοσοῦτῃ παρατηρῶ ὅτι δύο εἰδῶν προτάσεων ἔχομεν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐν ὀνόματι τῆς Σεπτῆς Βασιλίσσης. Προτάσεις ἀφορώσας Κοινοβουλευτικούς νόμους, καὶ προτάσεις περὶ μεταρρυθμίσεων ἁρθρῶν τινῶν τοῦ Συντάγματος. Ὁ Ἀρμοστής, ὡς ἐκ τοῦ Διαγγέλματός του προκύπτει, θεωρεῖ καὶ τὰς μὲν καὶ τὰς δὲ ὡς ἀποτελούσας ἓν σύνολον· τὰς προτείνει ὡς ἓν σύστημα ἐκ τοῦ ὁποίου ἡ μία τῆς ἄλλης εἶναι ἀχώριστος, καὶ μάλιστα ῥητῶς μᾶς λέγει, ὅτι μόνον ὑπὸ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὸ Διάγγελμα ὅρους δυνάμεθα νὰ τροπολογήσωμεν κατὰ τὸν προ-

τεινόμενον τρόπον τὸ Σύνταγμά μας. Προσκαλούμεθα δὲ, ὡς Συνταγματικὸν σῶμα, νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, δυνάμει τῆς συμπεριλαμβανομένης ῥήτρας εἰς τὸ ἄρθρον 1ον, Τμῆμα 7ον, Κεφ. 7ον, τοῦ Συντάγματος τῶν 1817. Ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Συντάγματος καὶ τοῦ προαναφερθέντος ἁρθρου, ἀρνοῦμαι τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ἀρμοστήν νὰ προσκαλέσῃ οὕτω τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ συνταγματικῶν ἀντικειμένων. Ὡς ἐκ τοῦ τρόπου δι' οὗ φέρονται τοιαῦται προτάσεις, ἀποτελεῖσαι ἐν σύνολον, ἐν ἀχώριστον καὶ συσχετικὸν σύστημα, δεσμεύεται ἡ ἐλευθέρᾳ συζήτησις, καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐκείνου τῶν διαφορῶν καὶ ὑπὸ ὅρον προτάσεων, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν τὰ εἰς ἡμᾶς παρὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενα δικαιώματα. Ἡμεῖς, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἔχομεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν, ἀλλ' εἰς ἡμᾶς, κατὰ τὸ Διάγγελμα δὲν συγχωρεῖται ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν μεταρρύθμισιν τῶν μερῶν ἐκείνων τοῦ Συντάγματος, ἐπὶ τῶν ὁποίων μόνον τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς δύνανται νὰ ἐπιστήσῃ ὁ Ἀρμοστής. Οὐκ, Κύριοι· διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν πρόκειται οὔτε ἐπιτρέπεται εἰς ἡμᾶς ν' ἀποφασίσωμεν, ἀλλὰ ἀπαιτεῖται μόνον νὰ ψηφίσωμεν, ἐν ἄλλοις λόγοις, νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ἤδη προταθείσας καὶ ἀποφασισθείσας μεταρρυθμίσεις, ἢ τὸ πολὺ ἄνευ ἐξαιρέσεως καὶ διακρίσεως νὰ τὰς ἀπορρίψωμεν.

Επιστήσατε Κύριοι τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ τοῦ προ-

ΙΑΚΩΒΟΥ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Συνταγματικὸν ἄρθ. ἔχοντος οὕτω.

« Εἰςervato a Sua Eccellenza il Lord Alto Commissionario di Sua Maestà il Sovrano Protettore, di richiamare per mezzo di un Messaggio l' attenzione dell' Assemblea Legislativa sopra qualunque soggetto o soggetti, che in appresso risultassero essere stati ommessi, o trascurati, nella presente Carta Costituzionale, ed al ricevimento di tale Messaggio, l' Assemblea Legislativa s' intenderà riunita sotto questa Clausula, e procederà tosto alla considerazione del soggetto o dei soggetti ad essa sottoposti da Sua Eccellenza il Lord Alto Commissionario di Sua Maestà il Sovrano Protettore, ma in tali occasioni sempre, qualunque cosa che verrà deliberata dall' Assemblea Legislativa, dovrà ottenere la rettificazione del Sovrano Protettore, dopo di che sarà considerata formante parte della Carta Costituzionale medesima. »

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου πολλὰ καὶ σοβαρὰ ζητήματα δύναται νὰ προκαλέσῃ, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας ἀφίνων κατὰ μέρος, περιορίζομαι εἰς τὸ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σας ἐπὶ τοῦ δευτέρου μέρους αὐτοῦ.

Δυνάμει τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ ἄρθρου τούτου, εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀποδίδεται τὸ ἀποκλειστικὸν καὶ ἀπεριόριστον δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν ἐπὶ παντὸς ἰδιαιτέρου ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὸ Σύνταγμα, τὰ δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ὅπως ἐπικυρωθῶσι, καθυποβάλλονται εἰς τὴν Προσάτιδα Ἀνασσαν. Ἀν λοιπὸν, ὑπὸ τῆς ῥήτρας ταύτης συγκαλουμένης τῆς Βουλῆς, εἰς αὐτὴν ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν, καὶ πᾶν ὅ,τι κρίνῃ ἀναγκαῖον νὰ ἀπο-

φασίῃ (qualunque cosa che verrà deliberata dall' Assemblea Legislativa . . .) διαβιβάζεται εἰς τὸν Θρόνον, τίνι τρόπῳ θέλομεν τὰ δικαιώματα ταῦτα ἐξασκήσει ὅταν μᾶς παρουσιάζωνται σχέδια συμπεριλαμβάνοντα διαφόρους προτάσεις, ὑπὸ ῥητοὺς ὅρους ἐκ τῶν ὧν οὐχ ἄνευ, καὶ ἀποτελοῦντα ἐν ἁχώριστον σύστημα καὶ ὡς ἐν σύνολον θεωρούμενα ; ἢ τίνι τρόπῳ θέλομεν διατηρήσει τὰ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος τῶν 1817 χορηγούμενα δικαιώματα, ἐνῶ ὑπὸ τὴν ῥήτραν τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, δὲν προσκαλούμεθα ἀπλῶς νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχήν μας ἐπὶ ἀντικειμένων τινῶν τοῦ Συντάγματος, — ἐνῶ, δὲν μᾶς συγχωρεῖται ἢ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐξέτασις καὶ τροπολόγησις ἐκάστης προτάσεως, ἀλλὰ μᾶς φέρουσι σχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου συντεταγμένα ἄρθρα μᾶς λέγουσιν οὐσιωδῶς νὰ καταχωρίσωμεν εἰς τὸ Σύνταγμα ; Πρὸς τί ἡ Βασιλικὴ ἐπικύρωσις, περὶ τῆς ὁποίας γίνεται λόγος εἰς τὸ προῤῥηθὲν ἄρθρον, ὅταν δὲν πρόκειται πλέον νὰ ἐπικυρωθῶσι τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς προτεινομένας τροπολογίας καὶ μεταρρυθμίσεις, ὅπως ἤδη ἐσχεδιάσθησαν ; Νομίζω περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν, ὅπως ἕκαστος ἐξ ἡμῶν πεισθῇ ὅτι, ἐνῶ περὶ σπουδαίου καὶ σοβαροῦ ἀντικειμένου ὀφείλομεν νὰ ἐπασχοληθῶμεν, δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται ἢ ἐν οὐσίᾳ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησις. Ναι, Κύριοι, συζήτησις ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲν δύναται νὰ γίνη, διότι ἡμεῖς δὲν προσκαλούμεθα οὔτε κἂν νὰ σχεδιάσωμεν καὶ συζητήσωμεν προτάσεις νὰ φέρωμεν ἐπὶ

τῶν ἄρθρων ἐκείνων τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι συγ-
χωρεῖται ἡ μεταρρύθμισις ! Δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τῆς οὐ-
σίας νὰ συζητήσωμεν, διότι, καθὼς ἐπισήμως ἐρρέθη,
ὡς ἐν σύνολον ἐθεωρεῖτο τὸ προταθὲν σχέδιον, καὶ τὸ
σύνολον αὐτὸ φέρει ὅρους ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ! Α-
παγορεύεται ἡ συζήτησις, καθότι δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται,
οὔτε νὰ τροπολογήσωμεν, οὔτε νὰ παραδεχθῶμεν
μίαν ἐκ τῶν προτάσεων καὶ νὰ ἀπορρίψωμεν τὰς
ἄλλας ! Ναί, Κύριοι, ἡ ψήφός μας μέλλει νὰ ᾔηται
περιληπτική, καὶ περιληπτικὴν ψήφον ζητοῦσιν ὅταν
πρόκειται περὶ σοβαρῶν καὶ διαφόρων ἀντικειμένων,
περὶ πολυειδῶν καὶ διακεκριμένων προτάσεων !

Θεωρῶ ἐπομένως ὡς ἐναργῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι
παρεβιάσθη τὸ Σύνταγμα, ὅτι ἐπροσβλήθησαν ἀναν-
τίρρητα τῆς Βουλῆς δικαιώματα, ὅτι ἀπαιτεῖται ἐπὶ
τέλους ψῆφος περιληπτική καὶ παθητική ἀπόφασις,
ὅτε πρόκειται περὶ τῆς μεταρρύθμισεως τοῦ Συν-
τάγματος.

Ἡ καθιερωθεῖσα εἰς τὸ προῤῥηθὲν τοῦ Συντάγματος
ἄρθρον ἀρχή, συνάδει καὶ μὲ αὐτὴν τὴν Συνθήκην τῶν
Παρισίων, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον τὸ Σύνταγμα, ἀλ-
λὰ καὶ αὐτὴ ἡ Συνθήκη προφανῶς παραβιάζονται.

Ἰδοὺ τὸ τέταρτον ἄρθ. τῆς Συνθήκης·

«Affine di dare una sollecita esecuzione alle sti-
»pulazioni menzionate negli articoli precedenti, e per
»basare la politica riorganizzazione degli Stati Ionj so-
»pra l'organizzazione attualmente vigente, il Lord Alto
»Commissionario della Potenza Protettrice regolerà
»le forme di convocazione di un'Assemblea Legisla-

»tiva, della quale egli dirigerà gli andamenti per pro-
»parare una nuova Carta Costituzionale per gli Stati U-
»niti che Sua Maestà il Re del Regno Unito della Gran-
»de Brettagna e dell' Irlanda sarà pregata a ratificare.»

Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ Βουλὴ ὤφειλε νὰ προε-
τοιμάσῃ τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἄνευ τῆς ἐπὶ τῆς
οὐσίας ἐκάστου ἁρθρου συζητήσεως δὲν ἠδύνατο θε-
θαίως νὰ προετοιμασθῇ· μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν καὶ
παραδοχὴν αὐτοῦ ἐμελλε νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸν Θρό-
νον διὰ τὴν ἐπικύρωσίν του. Ἡ ἰδίᾳ ἀρχή, ὡς προεῤ-
ρέθη, καθιερώθη καὶ εἰς αὐτὸ τῶν 1817 τὸ Σύνταγ-
μα, δι' οὗ ὁσάκις ἡ Ἰόνιος Βουλὴ προσκαλῆται νὰ
ἐπιληφθῇ ἀντικειμένων ἀφορώντων τοὺς θεμελιώδεις
θεσμούς μας, τὸ μὲν δικαίωμα τοῦ προετοιμάζειν
καὶ ἀποφασίζειν ἄνευ περιορισμοῦ τινος, ἀνήκει εἰς
μόνην τὴν Βουλὴν, τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ ἐπικυρόνειν
τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς μετὰ τακτικὴν συζήτησιν ἀπο-
φασισθέντα, εἰς τὴν Προστάτιδα Ἀννασαν. Ἀν δὲ δια-
τρέξωμεν καὶ αὐτοὺς τοὺς πρὸ τῆς μορφώσεως τοῦ
Συντάγματος Λόγους, ἐξαιρέτως δὲ τὴν Ἀπάντησιν
τοῦ τότε Προέδρου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Ἀπριλίου
1817 εἰς τὸν ἐναρκτήριον Λόγον τῆς Αὐτοῦ Εἰσοχό-
τητος, βλέπομεν διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου καὶ
κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν κηρυττόμενον τὸ δικαίωμα
τῆς Συνελεύσεως τοῦ ἀποφασίζειν, καὶ οὐχὶ ἀπλῶς
τὸ τοῦ παραδέχεσθαι καὶ ψηφίζειν σχεδιασμένα ἄρ-
θρα τοῦ Συντάγματος.

Δυσάρεστον εἶναι δι' ἐμὲ, καὶ δὲν ἤλπιζα πώποτε νὰ
εὕρεθῃ ἀναγκασμένος, ἀγορεύων περὶ μεταρρύθμισεων

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

νά υπενθυμίζω τοὺς Βουλευτὰς τῶν 1817 καὶ τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ῥηθέντα, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ, τοὺς λόγους αὐτῶν ἔχων ὑπ' ὄψιν, δύναμαι θαρρᾶλέως νὰ εἴπω ὅτι ἂν οἱ Βουλευταὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκήρυξαν τοιαύτας ἀρχάς, ἡμεῖς ὀφείλομεν τὰ ἐκ τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Συνθήκης τῶν Παρισίων ὑπὲρ τῆς Βουλῆς ἀναγνωρισθέντα δικαιώματα, πραγματικῶς νὰ ἐξασκήσωμεν εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν.

Ἄν λοιπὸν ἀπόφασιν τῶνόντι παρ' ἡμῶν ζητῶσιν, ἃς ἀποφασίσωμεν, Κύριοι, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἃς τεθῶμεν καὶ εἰς κατάστασιν νὰ πράξωμεν τοῦτο, συζητοῦντες ἐπὶ μιᾷ ἐκάστης τῶν προτεινομένων συνταγματικῶν τροπολογιῶν. Ἡ ἀπόφασίς μας ἃς ἦναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διασκέψεών μας καὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ πραγματικῆς ὡς πρὸς τὴν ιδέαν καὶ τὴν οὐσίαν συζητήσεως. Ἀλλὰ ἡ ἐλευθερία ἐξάσκησις τοιούτου ἀναμφισβητήτου δικαιώματος, εἰς πᾶν Συντακτικὸν καὶ Βουλευτικὸν σῶμα ἀνήκον, καταστρέφεται ἢ τουλάχιστον δεσμεύεται, ὅταν ἀπαγορεύηται ἡ διακεκριμένη καὶ χωριστὴ ἐξέτασις πάσης προτάσεως, ὅταν δὲν ἐπιτρέπῃται ἡ διαίρεσις, ἀποχώρισις καὶ τροπολογίαις τῶν προτεινομένων ἄρθρων, ὅταν ἐπὶ πολλῶν καὶ διαφόρων προτάσεων ἀπαιτῇται περιληπτικὴ ψήφος. Ὁ τρόπος οὗτος κατ' ἀνάγκην δεσμεύει τὴν ἐλευθέραν τῆς Βουλῆς θέλησιν, φαινομενικὴν καταντᾷ τὴν περὶ τὰ καθέκαστα συζήτησιν, ἣν ἐν πράγματι περιορίζει ἀπλῶς εἰς τὴν παραδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν ὅλων τῶν προταθέντων τροπολογιῶν.

Υπάρχει δὲ καὶ ἕτερον τοῦ Συντάγματος ἄρθρον

τὸ ὁποῖον ὡσαύτως παραβιάζεται. Τὸ ἐμπεριεχόμενον εἰς τὴν Ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς 22 Μαΐου 1848 ἔχον οὕτω·

« La libertà della Stampa è ammessa in questi Stati sotto leggi repressive. Ogni specie di censura preventiva è abolita. Le leggi repressive emaneranno dall' intero Parlamento, e non potranno essere nè tolte, nè modificate senza il concorso dell' intero Parlamento. »

Πᾶσα λοιπὸν τροπολόγησις εἰς τὸν περὶ τύπου ὑπάρχοντα Κοινοβουλευτικὸν Νόμον, δὲν δύναται νὰ γίνη, εἰμὴ διὰ τῆς συνδρομῆς ὅλων τῶν Ἀρχῶν τοῦ Κράτους. Ἡ ἀρχὴ αὕτη πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ ἐγγύησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου καθιερώθη εἰς τὸ Σύνταγμα. Ποῖος δὲ σήμερον καὶ τίνι τρόπῳ προτείνει τροπολογίαις εἰς τὸν περὶ τύπου νόμον; Ὁ Ἀρμοστής ἐν ὀνόματι τῆς Βασιλείσεως πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπευθυνόμενος! Ἀλλ' οὕτω πράττων ὁ Ἀρμοστής δὲν παραβιάζει προφανῶς τὸ Σύνταγμα; Καὶ πῶς δύναται ἀπέναντι τῆς καθιερωθείσης εἰς τὸ Σύνταγμα ἀρχῆς νὰ τροπολογήσῃ τὸν περὶ τύπου νόμον ἢ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Ἀρμοστοῦ, ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῆς Γερουσίας, καὶ ὅτε μάλιστα ἡ τροπολόγησις αὕτη θεωρεῖται ὡς ἀπαραίτητος ὅρος πρὸς παραδοχὴν μεταρρυθμίσεων εἰς τὰς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἡ Γερουσία; Τὶ δὲ θέλομεν εἶπει ἐξετάζοντες τὸ ἄρθρον 14., τοῦ 3.ου Τμήματος, τοῦ 3.ου Κεφ.ου, τοῦ Συντάγματος δι' οὗ διατάσσεται·

« Sua Eccellenza il Lord Alto Commissionario di Sua Maestà il Sovrano Protettore avrà il potere di

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

«trasmettere all' Assemblée Legislativa dei progetti
»di legge per mezzo del Senato degli Stati Uniti del-
»le Isole Ionie.»

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη παρεβιάσθη, διότι ὁ Ἀρμοστής
δὲν ἔχει δικαίωμα εἰμὴ μόνον διὰ μέσου τῆς Γε-
ρουσίας νὰ διαβιβάσῃ νομοσχέδια πρὸς τὴν Βουλὴν

Ἀλλὰ εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ἐνῶ προτείνε-
ται ἡ τροπολόγησις τοῦ περὶ τύπου νόμου, καὶ ἀπαι-
τεῖται προσθήκη ἄρθρου εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα, ἐ-
νῶ μόνον διὰ νομοσχεδίου κατὰ τὸ Σύνταγμα δύναν-
ται νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ Κοινοβουλευτικοὶ Νόμοι,
καὶ νομοσχέδια ὁ Ἀρμοστής δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἀ-
πευθύνῃ πρὸς τὴν Βουλὴν εἰμὴ διὰ μέσου τῆς Γε-
ρουσίας, παραβιάζονται ὅλαι αἱ διατάξεις αὗται καὶ
καταστρεφομένης πάσης ἐγγυήσεως, προσκαλεῖται ἡ
Βουλὴ νὰ πράξῃ ἐν παραβάσει τοῦ Συντάγματος. Εἰς
ὅσων μέχρι τοῦδε εἶπον φθάνω ἐπομένως εἰς τὸ συμ-
πέρασμα·

Αὐτ. Οὔτε ἡ Ἀνασσα, οὔτε ὁ Ἀρμοστής δύναν-
ται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τοὺς τεθέντας ὁ-
ρους, νὰ προσκαλέσωσι τὴν Βουλὴν εἰς τὴν παραδοχὴν
συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων.

Βον. Οὔτε ἀντισυνταγματικῶς ἔγιναν αἱ ἀφορῶσαι
προτάσεις τὸν περὶ τύπου νόμον καὶ τὴν ἐπιπρόσθε-
τον διάταξιν εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα.

Δὲν περιορίζομαι εἰς ταῦτα μόνον ἵνα μὴ εἰπωσιν
ὅτι διὰ τοιούτων ἐπιχειρημάτων καὶ παρατηρήσεων ἀ-
πέφυγον τὴν λύσιν καὶ ἐτέρου σημαντικοῦ ζητήματος.
Ἐξασκῶν ἀναμφισβήτητον δικαίωμα εἰς πάντα Βου-

λευτὴν ἀνῆκον μεθ' ὅλης τῆς παρρησίας, καὶ ὑπὸ ἐ-
τέραν ἐποψίν θέλω ἐξετάσει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀν-
τικείμενον. Τοῦτο δὲ πράττων δὲν ἀπευθύνομαι μόνον
εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ τὸ λογικὸν ἐπικαλοῦμαι,
βέβαιος ὢν, ὅτι θέλομεν ὅλοι ὁμολογήσει, ὅτι διὰ τοῦ
προτεινομένου σχεδίου, καταστρέφεται ὁ τύπος, δε-
σμεύεται ὁ λόγος, νομιμοποιεῖται καὶ ἀναγνωρίζεται
ἡ οὕτω λεγομένη Ὑψηλὴ Αστυνομία, καὶ ὅλα ταῦτα
ἀπαιτοῦνται ἀπέναντι ἀσημάτων καὶ μηδαμινῶν με-
ταρρυθμίσεων, οἷαι εἶναι αἱ προτεινόμεναι.

Καὶ κατὰ πρῶτον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ὑπενθυμίσω
τὴν ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς ταύτης εἰς τὸν ἐναρκτή-
ριον τοῦ Ἀρμοστοῦ Λόγον. Διὰ τῆς ἀπαντήσεώς μας,
ᾧ Βουλευταί, ἐνῶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Αὐτῆς Με-
γαλειότητα ἐξεφράσαμεν διὰ τὰς παραχωρηθείσας καὶ
προεικαζόμενας μεταρρυθμίσεις, διὰ τοῦ ἐπισημοτέ-
ρου τρόπου ἐκηρύξαμεν «ὅτι θέλομεν ἀφιερῶσαι εἰς αὐ-
»τὰς ἐμβριθὴ καὶ εὐσυνείδητον μελέτην ἐπιφέροντες
»ψῆφον πατριωτικὴν καὶ πρὸς τὴν ἐντολήν μας σύμ-
»φωνον.»

Νῦν δὲ, ὅτε μετὰ θετικότητος πληροφοροῦμεθα ἐπὶ
τέλους ὅποια εἶναι αἱ μεταρρυθμίσεις αὗται, ἔχον-
τες ὑπ' ὅψιν τὴν ἱεράν τῆς πατρίδος εἰκόνα, ἃς ἀφιε-
ρῶσωμεν ἐμβριθὴ καὶ εὐσυνείδητον μελέτην, ἃς ἐπι-
φέρωμεν ψῆφον πατριωτικὴν καὶ πρὸς τὴν ἐντολήν ἀ-
νεξαρτήτων Βουλευτῶν σύμφωνον. Ναί, Κύριοι, εἰς τὴν
περίστασιν ταύτην ἃς δώσωμεν οὐχὶ μετὰ λόγια ἀλλὰ
διὰ τῶν ἔργων, δείγματα φιλοπατρίας, ἀνεξαρτησίας
καὶ ἀνεξαρτητικότητος, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ καταπληρωμένον

στήθος τῆς φιλτάτης ἡμῶν πατρίδος μὴ προσθέσωμεν νέας πληγὰς.

Δὲν καταστρέφεται, Κύριοι, ὁ τύπος, ἐὰν ἡδύνατο νὰ προχωρήσῃ ἡ πρώτη τροπολογία, δι' ἧς ἀπαιτεῖται οὐ μόνον χρηματικὴ παρὰ τῶν ἐφημεριδογράφων 100 λιτ. στερ. προκαταβολή ἢ ἐγγυοδοσία 150, ἀλλὰ καὶ ἡ παῦσις τῶν ὀρχοδικείων, τὰ ὅποια εἶναι τὸ ἀσάλευτον προπύργιον τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου ;

ὦ ναι! διότι ὡς ἄνευ δημοσιογραφίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀληθὲς ἀντιπροσωπικὸν σύστημα, οὕτως ἄνευ ὀρχοδικείων δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ καὶ ὑπάρξῃ ἐλευθερία τοῦ τύπου. Δὲν θέλω, Κύριοι, ν' ἀποσιωπήσω ὅτι εἰς τινὰς περιστάσεις ὁ τύπος ὑπερέπῃθη τὰ ὅρια μιᾶς αὐστηρᾶς πολιτικῆς συνέσεως, καθὼς δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσωμεν ὅτι πολλὰ καὶ σοβαρὰ αἰτία προεκάλεσαν τὰς παρεκτροπὰς του. Ἀλλὰ τί ; ἐπειδὴ εἰς τινὰς περιπτώσεις ὁ τύπος δὲν διετηρήθη ἐντὸς τῶν ὀρίων αὐστηρᾶς συνέσεως, παρουσιάζεται ἀμέσως καὶ ὡς κατεπείγουσα ἡ ἀνάγκη τῆς περιστολῆς, ἢ, διὰ νὰ εἶπω κάλλιον, τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ ; Τί φοβούμεθα ; μήπως διὰ τοῦ τύπου κινδυνεύσῃ ἡ ἀσφάλεια τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Κράτους ; ἀνυπόστατος εἶναι ὁ φόβος οὗτος. Εἰς ἄλλα καὶ μεγάλα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη διὰ τοῦ τύπου δύναται νὰ διαταραχθῇ ἡ κοινὴ ἡσυχία, καὶ αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ διὰ τοῦ τύπου προετοιμάζονται, ἀλλ' εἰς τὴν μικράν μας Ἐπτάνησον ὑπὸ τὴν προστασίαν κολοσσαίας δυνάμεως ὁ τύπος, ὅχι Κύριοι, ὁ τύπος δὲν δύναται νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν

τοῦ Κράτους. Στάσεις εἰς τὴν Ἐπτάνησον δὲν διήγειρεν, οὔτε θέλει διεγείρει ὁ τύπος. Ἀλλὰ καὶ γνωστὰ τὰ αἰτία τῶν ἐν Ἐπτανήσῳ στάσεων, ἄλλοι οἱ ὑποκινήσαντες αὐτὰς καὶ προσπαθήσαντες νὰ θυσιάσωσι τὰ ἀληθῆ τῆς Ἐπτανήσου συμφέροντα. Αἱ τυχόν γενόμεναι παρεκτροπαὶ τοῦ τύπου δὲν δύνανται νὰ κατατρομάξουν οὐδένα, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τὴν Ἰόνιον Κυβέρνησιν ὑπὸ κραταιὰν δύναμιν διατελοῦσαν. Οὔτε δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἡ εὐσυνείδητος ἐτυμῃγορία ἐνὸς ὀρχοδικείου παρέχει ἔλλογον αἰτίαν πρὸς κατάργησιν τῶν ὀρχοδικείων. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει καθ' ἣν ἤθελεν εἶσθαι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἄδικος ἐςάθη ἡ ἀθωωτικὴ τοῦ ὀρχοδικείου ἀπόφασις, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν μία μόνη δοκιμὴ, ἐν μόνον γεγονὸς, δὲν προσθέτει ἀποχρῶντας λόγους διὰ νὰ ἀπολέσωμεν ἐλευθερίαν καὶ ἐγγυήσεις μετὰ τοσούτων μόχθων καὶ θυσιῶν ἀποκτηθείσας, — διὰ νὰ ἀπαγγελθῇ ὁ ἄμεσος θάνατος καὶ ἡ καταδίκη τῆς ἐλευθεροτυπίας !

Ἀλλ' ἄραγε ὁ τύπος μόνος καταστρέφεται ;

Προσέξατε εἰς τὴν τρομεράν διάταξιν τοῦ προτεινομένου νέου ἄρθ. τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

« Πᾶς ἄλλος δημόσιος λόγος, ἢ ἐγγραφὸν δημοσίον ἢ πράξις δημοσία (μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον), τὰ ὅποια διεγείρῃσι, μὲ ψευδῆ καὶ συκοφαντικὰ μέσα, εἰς τὴν ἀπίθειαν πρὸς τὰς διαταγὰς τῶν συστημένων Ἀρχῶν ἢ πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ἢ ἐγείρῃσι εἰς ἐν τῶν ἐν τῷ παρόντι τῷ ἔργῳ προβλεπομένων ἀ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

»δικημάτων, ἢ εἰς τὸ μῖσος καὶ τὴν περιφρόνησιν
»τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους τούτου,
»θέλουν τιμωρεῖσθαι μὲ τὸ τέταρτον μέχρι τοῦ πέμ-
»πτου βαθμοῦ τοῦ ἐπανορθωτικοῦ οἴκου τοῦ πρώτου εἰ-
»δους ἢ μὲ πρόστιμον ἀπὸ 5 μέχρι 50 λιτ.στερ. (!)
« Εἰς δὲ τὸ ἀδίκημα διεπράχθη παρὰ τινος ἐν τέ-
»λει ἢ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ἱερουργοῦ, ἢ διὰ τοῦ
»παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλομένη ποινὴ θέλει αὐξάνε-
»σθαι καθ' ἓνα βαθμὸν, ἐπιφυλαττομένων τῶν ἐπι-
»προσθέτων ποινῶν περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ τελευ-
»ταῖον ἐδάφιον τοῦ προλαβόντος ἄρθρου.»

Παραδεχόμενου τούτου τοῦ ἄρθρου δὲν δύναται τις, παρευρισκόμενος εἰς μίαν λέσχην, εἰς ἓν καφενεῖον, εἰς ἓνα δημόσιον τόπον νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὸ φρόνημά του ὡς πρὸς τὰς διατάξεις ἢ τὰς πράξεις τῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους. Μόλις γίνῃ δεκτὸν τοιοῦτον ἄρθρον, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ στιγματίζωμεν διὰ τοῦ λόγου, νὰ στιλητεύσωμεν καὶ νὰ ἀποδοκιμάσωμεν τὰς πράξεις ἐκεῖνας, αἵτινες ἔνεκα τοῦ χαρακτήρος αὐτῶν ἄξιαι στιλητεύσεως καὶ ἀποδοκιμασίας εἰσίν. Οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὸν στοχασμὸν του κατὰ πράξεως ἢ διατάξεώς τινος οἰοσδήποτε ἀρχῆς, διότι οἱ λόγοι του, δυνάμει τοῦ ἐκαστικωτάτου ἐκείνου ἄρθρου, θὰ ἀναφέρονται ὡς λόγοι, ἂν ὅχι ἄλλο, τείνοντες νὰ διεγείρῃσι τὸ μῖσος ἢ τὴν περιφρόνησιν κατὰ τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν. Ἡ κοινὴ καὶ πεφωτισμένη γνώμη, δὲν δύναται πλέον οὔτε νὰ ἐξηγηθῇ, οὔτε νὰ μορφωθῇ ὡς πρὸς τὴν διαγωγὴν καὶ πορείαν τῶν Κυβερνώντων. Γενικὴ βουβαμάρια ἀ-

παιτεῖται, ἢ ἄλλως, φυλάκισις καὶ λίτραι σερλίνας.

Καὶ τοιοῦτον ἄρθρον πρότείνεται, ἐνῶ οἱ ἐν ἰσχύϊ νόμοι τιμωροῦν, καὶ δικαίως, τὸσον τοὺς ἀπ' εὐθείας διὰ λόγων ἢ ἐγγράφων δημοσίων προκαλοῦντας τοὺς πολίτας εἰς ἀδικήματα κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἢ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, (*) ὅσον τοὺς διὰ λόγων ἢ ἐγγράφων ἐξυβρίζοντας, δυσφημοῦντας ἢ ἐξονειδίζοντας τὴν Κυβέρνησιν ἢ τοὺς πολίτας! (**)

Διὰ τοῦ προτεινομένου ἄρθρου λοιπὸν δὲν πρόκειται νὰ καταδιωχθοῦν οἱ ἐγκληματίαι, ἀλλὰ νὰ δεσμευθῇ ἢ ἐλευθέρᾳ τοῦ φρονήματος ἑκφρασίς, — νὰ ἀπαγορευθῇ ὑπὸ ποινὴν φυλακίσεως ἢ προστίμων οἰαδήποτε ἐπίκρισις, οἰοσδήποτε λόγος κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν καταχρήσεων. Ναι, ἀπαγορεύεται πᾶς λόγος καὶ πᾶσα ἑκφρασίς κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας καὶ τῶν καταχρήσεων, διότι, ἂν τυχὸν ἀγύρτης ἢ κακόβουλος καὶ μοχθηρὸς, ψευδῇ χαρακτῆρα ἀποδίδων εἰς τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀδίκους καὶ παρανόμους τὰς παριστάνει, οἱ λόγοι του περιφρονοῦνται, καὶ ὁ ἀγύρτης διὰ τῶν ἰδίων τοῦ λόγων ψευδόμενος καὶ παρὰ τῶν εἰς τὴν συνδιάλεξιν παρευρισκόμενων ἀτόμων, ὑποχρεοῦται νὰ ἀπομακρυνθῇ ὅσον τάχιστα. Μόνον ἡ φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς τιμωρητικῆς εἶναι ἰσχυρά, — δι' αὐτῆς μόνον μόρφύεται ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ διαταράξῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ νὰ προστρέξῃ εἰς ἀγοραίας ἐκφράσεις, συκοφαντίας καὶ ὕβρεις, θριαμβεύει ἐπὶ τέ-

(*) Ἀρθρα 224 καὶ 225 τοῦ Ποιν. Κώδ.

(**) Παρ. 67 τοῦ Π. Κοινοβουλίου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

λους, και παρ' αὐτῶν τῶν Κυβερνόντων πολλάκις εἰσακούεται. Τὴν φωνὴν ταύτην ὀφείλομεν, Κύριοι, νὰ προστατεύσωμεν, πρὸς ὄφελος τῆς κοινωνίας, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὴν φωνὴν ταύτην καταδιώκομεν καὶ δεσμεύομεν διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προτεινομένου ἄρθρου. Ἡ δὲ ἀπειλουμένη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ποινὴ θέλει εἶσθαι βαρυτέρα διὰ τοὺς ὑπάλληλους· καὶ διατὶ τούτο; ἴσως δὲν εἶναι καὶ οὗτοι πολῖται; ὡς πολῖται δὲ, δὲν ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐλεύθερον ἢ μᾶλλον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικρίνωσι, νὰ ἀποδοκιμάσωσιν αὐθαίρετον καὶ ἀδικον τῆς Κυβερνήσεως πράξιν; ἴσως, διότι εἶναι ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως ἢ μᾶλλον τοῦ δημοσίου, καὶ παρ' αὐτοῦ μισθοδοτοῦνται, πρέπει νὰ ἀπολέσωσι τὸ φρονημά των, νὰ πνίξωσι τὴν φωνὴν των καὶ τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν των;

Ο ὑπάλληλος, πολίτης ὢν, ὀφείλει νὰ σέβηται τοὺς νόμους, καὶ δὲν μισθοδοτεῖται εἰμὴ διὰ νὰ ἐκπληρῇ πιστῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ σχετικὰ τῆς θέσεώς του καθήκοντα. Διατηρεῖ ὁμως καὶ τὸ φρόνημα καὶ τὴν φωνὴν ἐλευθέραν. Ἀν, κατὰς ρεφομένου τοῦ τύπου, προσθέσωμεν καὶ τοιοῦτον ἄρθρον εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα (καὶ ἂς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἀποτελεῖ ὅρον ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ) ποῖος δύναται νὰ ἀρνήθῃ, ὅτι προτιμωτέρα ἦτον ἡ κατάστασις τῶν Ἰονίων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τῶν 1817 τῆς παρούσης, μολονότι ἔνεκα τῶν προτεινομένων μεταρρυθμίσεων θὰ ἔχομεν τὰς ἐτησίαις τῆς Βουλῆς συνόδους, καὶ ἡ Γερουσία θέλει μᾶς προετοιμάσει τὸ νομοσχέδιον

πρὸς σύστασιν διαφόρου ὀργανισμοῦ αὐτῆς καὶ πρὸς ἐπαύξεισιν τῆς εὐθύνης της; Πότε ὑπῆρξε τοιοῦτον ἄρθρον εἰς τοὺς Νόμους τῆς Επτανήσου; καὶ ὅτε ἐλλειπεν ἡ ἐλευθεροτυπία, τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο ὄπλον παντὸς λαοῦ, ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐλευθέρου καὶ κραταιοῦ Ἐθνους, τὸ φρόνημα δὲν κατεδιώκετο καὶ οἱ πολῖται διὰ λόγους δὲν ἐσύρθησαν εἰς τὰ δικαστήρια.

Δικηγόροι τῆς Βουλῆς! πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν τὰ καθήκοντά μας μετὰ τὴν παραδοχὴν τοιοῦτου ἄρθρου; πῶς δυνάμεθα νὰ ὑπερασπίσωμεν πολίτην, κατηγορούμενον παρ' οἰασδῆποτε Ἀρχῆς, χωρὶς νὰ στιγματίζωμεν τὰς παρεκτροπὰς καὶ καταχρήσεις τῆς ιδίας; θέλομεν ἴσως ὑποκύψει καὶ ἡμεῖς εἰς καταδιωγμούς, φυλακίσεις καὶ πρόστιμα, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπερασπίζοντες τὸν ἐπικρίναντα πράξιν τινα τῆς Κυβερνήσεως, ἀποδείξομεν ἐνώπιον δικαστηρίου τὸ αὐθαίρετον καὶ παράνομον τῆς πράξεως ταύτης; Τοιοῦτον ἄρθρον δὲν ὑπῆρχεν ὑπὸ τὴν λογοκρισίαν, ἡ προφορικὴ ἐξήγησις τοῦ φρονήματος ἦτο τότε ἐλευθέρη. Ελάβομεν Ποινικὸν Κώδικα, βάσις τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ὁ τῆς Νεαπόλεως εἰς τὸν ὁποῖον ἀπαντᾶται διάταξις μετὰ τὴν προτεινομένην συνάδουσα (*). Ο δὲ ἡμέτερος Νομοθέτης τὴν παρέλειψε θεωρῶν αὐτὴν ἀνάρμοστον εἰς Κράτος Συνταγματικὸν παρὰ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας προστατευόμενον ὅπου τὸ φρόνημα καὶ διὰ τοῦ τύπου καὶ διὰ τοῦ λόγου ἐκφραζόμενον, ἀπολαμβάνει τὰς μεγαλητέρας ἐγγυήσεις καὶ ἀσφαλείας.

(*) Ἀρθ. 142 τοῦ Παν. Κώδ. τῆς Νεαπόλεως.

Μεταβαίνω τώρα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν προτεινομένων Μεταρρυθμίσεων πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων θέλουσι νὰ μᾶς ἐπιβάλλωσι τὸν ὅρον τῆς παραιτήσεως ἐλευθεριῶν μὴ ἐξαιρουμένων ἐκείνων τὰς ὁποίας μετὰ τόσους ἀγῶνας, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἐντίμου Προέδρου, ἐδυνήθημεν ν' ἀπολαύσωμεν. Μᾶς προτείνουσι λοιπὸν θέλετε ἐτησίας τῆς Βουλῆς συνεδριάσεως; εἰς ἀμοιβὴν καταστρέψατε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, τοῦ φρονήματος καὶ τοῦ λόγου! Ὑπὸ αὐτοὺς τοὺς ὅρους δὲν θέλω, Κύριοι, τὰς ἐτησίας συνόδους καὶ προτιμῶ νὰ συνέρχηται ἡ Βουλὴ ἀνὰ πᾶσαν διετίαν ὥς κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀλλὰ ποία ἐστάθη ἡ κυριωτέρα αἰτία ἣτις ὑπηγόρευσε τὴν ἰδέαν τῶν ἐνιαυσίων συνεδριάσεων; Ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἐγερθέντων συγχρούσεων καὶ διενέξεων μεταξύ Συνελεύσεως καὶ Γερουσίας ἔνεκα τοῦ 16. οὐ ἄρθ. τοῦ Γ'. τμήματος, Κεφ. 2. τοῦ Συντάγματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου, κατ' ἐμὲ, ὡς πολλάκις εἶπον, καὶ τώρα ἐπαναλαμβάνω, ἡ Γερουσία ἔχει τὸ ὀλέθριον δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ σχολαζούσης τῆς Βουλῆς «Κανονισμοὺς ἔχοντας ἰσχὺν νόμων» ὅχι ὅμως διὰ νὰ ἀνατρέψῃ καὶ καταστρέψῃ τὰ πάντα ὡς μέχρι τοῦδε καταχρωμένη τοῦ δικαιώματός της ἐπραξεν. Τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ὤφειλε νὰ ᾔῃαι ἡ ὑπαγορεύσασα τὴν διάταξιν ταύτην αἰτία. Καλὸν εἶναι νὰ συντομεύσωμεν τὰς σχολὰς τῆς Βουλῆς διὰ νὰ περιορισθῇ εἰς σπανίας καὶ ἀκριβῶς ὁρισμένας περιπτώσεις, καὶ ὅσας μόνον μεγάλη καὶ κατεπείγουσα τῆς κοινωνίας ἀνάγκη ἀπαιτῇ τὴν ἐξάσκησιν τοιοῦτου δικαιώματος ἐκ

μέρους τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ ἐνόσω δὲν προτείνεται οὐχὶ μόνον ἡ κατάργησις, ἀλλ' οὔτε ἡ δικαίως ἀπαιτούμενη τροπολόγησις τοῦ συνταγματικοῦ ἐκείνου ἄρθρου, θεωρῶ τὴν ἐτησίαν τῆς Βουλῆς σύνοδον ὡς δυστύχημα μᾶλλον, καὶ ἐπὶ ματαίῳ θέλει δαπανᾶται καιρὸς, πρὸς ἐξέτασιν Κυβερνητικῶν πράξεων καὶ στηλίτευσιν καταχρήσεων καὶ αὐθαιρεσιῶν. — Ἀν δὲ ἐπροτείνετο καὶ ἡ τροπολόγησις αὕτη, τότε ἡ δίμηνος σύνοδος δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀρκετὴ πρὸς ἐκπεραίωσιν οὔτε τῶν συνήθων τῆς Βουλῆς ἐργασιῶν.

Συνερχομένης ἐτησίως τῆς Βουλῆς οὐκ ὀλίγαι ἡμέραι δαπανῶνται εἰς τὴν σύνταξιν καὶ συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν ἐναρκτήριον τοῦ Ἀρμοστοῦ Λόγον. Αἰταιτεῖται καιρὸς πρὸς ἐξέτασιν καὶ συζήτησιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ, Μισθολογίου καὶ Προϋπολογισμοῦ. Αἱ ἀναφοραὶ καὶ τὰ προτεινόμενα νομοσχέδια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἐντὸς τῆς τριμήνου περιόδου μένουσιν ἐκκρεμῇ καὶ ἀνεκπεραίωτα. Ἐπομένως οἱ δύο μῆνες θέλουσι παρέλθῃ χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ πράξωμεν ὠφέλιμόν τι εἰς τὸν Λαόν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ κατ' ἔτος δίμηνος σύνοδος τῆς Βουλῆς θέλει ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν διετὴ τρίμηνον. Ἡ ὠφέλεια μηδαμινὴ καὶ ἡ δαπάνη μεγάλῃ. Σκοπὸς τῆς ἐτησίας Βουλευτικῆς συνόδου ἦτο νὰ παύσῃ ἡ Γερουσία τοῦ νὰ ἐνόνη ἐν ἑαυτῇ τοὺς δύο χαρακτῆρας νομοθετικῆς καὶ ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς καὶ νὰ τεθῶσιν οἱ Γερουσιασταὶ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς Βουλῆς, ὅχι μόνον διὰ νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις

ΙΛΕΚΤΩΒΑΤΕΙΟΣ τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πᾶσαν τῆς Βουλῆς πρόσκλησιν, ὅχι μόνον νὰ ἐμφανίζονται πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πράξεων τῶν ἀλλὰ διὰ νὰ δίδωσι καὶ λόγον ὁσάκις ἡ Βουλὴ τὸ ἀπαιτήσῃ. Ἐκ τουναντίον, μέγας χλευασμὸς μᾶς γίνεται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅτε διὰ τῆς προτεινομένης μεγάλης μεταβολῆς οἱ μὲν Γερουσιασταὶ θέλουν μᾶς τιμῶσι τῆς παρουσίας τῶν ὅτε μᾶλλον τοὺς ἀρέσκει, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ προσκαλεῖν αὐτοὺς καὶ ζητεῖν λόγον τῶν πράξεών των, καὶ ἂν ποτὲ προσκληθῶσι, συναινέσει τῆς Γερουσίας, θὰ δικαιολογεῖται ἡ ἀποποίησις των. Ὁ δὲ νόμος ὁ μέλλων νὰ συστήσῃ διάφορον τῆς Γερουσίας Ὁργανισμὸν, καὶ δι' οὗ θὰ γίνῃ ἡ καλητέρα διανομὴ τῶν καθηκόντων τῆς καὶ ἐπαυξηθῇ ἡ εὐθύνη τῶν μελῶν τῆς, ποῖος θέλει τὸν προετοιμάσει καὶ πότε; ἡ ἰδίᾳ Γερουσία εἰς πρώτην προσεχῇ σύνοδον! Ἀξιόλογα τῶντι! Τίς δὲ θέλει εἶσθαι ἡ εὐθύνη τῆς Γερουσίας μενόντων ἀνεπάρκων τῶν συνταγματικῶν ἐκείνων ἄρθρων ἅτινα κανονίζουσι τὰς ἐργασίας τῆς καὶ τὰς ἐξουσίας τῆς; ἕκαστος τὸ ἐννοεῖ. Διὰ τί δὲν προτείνεται ἡ μεταρρύθμισις τῶν ἄρθρων αὐτῶν τοῦ Συντάγματος; διὰ τί ταυτοχρόνως δὲν προσάγεται, ὁ ὀργανικὸς καὶ θεμελιώδης νόμος ὁ μέλλων νὰ κανονίσῃ τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἐξουσίας ἐκάστου Γερουσιαστοῦ; Γερουσιαστῆς ἐντὸς τῆς Ἰονίου Βουλῆς μὲ καθήκοντα ἐκτελεστικῆς καὶ νομοθετικῆς Ἀρχῆς! Γερουσιαστῆς ὅστις μόνον, τῇ Συναινέσει τῆς Γερουσίας, θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρευρίσκηται πρὸς ὑποστήριξιν πράξεων

οὐχὶ δὲ καὶ τὸ καθήκον νὰ δίδῃ λόγον, τῇ προσκλήσει τῆς Βουλῆς! τοιοῦτους Γερουσιαστὰς δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τούτου. Καὶ ποῖος ἀνεξάρτητος Γερουσιαστῆς θέλει ἀναδεχθῇ τὴν εὐθύνην πράξεων ἐκδιδομένων ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὑπαρχόντων συνταγματικῶν ἄρθρων; βεβαίως οὐδεὶς. Καὶ ποῖον ὀργανισμὸν ἐλπίζετε ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἐτοιμάσει ἐνόςψῃ δὲν προτείνεται ἡ τροπολόγησις τῶν σχετικῶν συνταγματικῶν ἄρθρων; ὁποίας δυσκολίας δὲν θέλει ἀπαντήσῃ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ὁποίας στοχάζεσθε εὐθύνας αὕτη θέλει ἀναδεχθῇ; Καὶ δὲν μᾶς γίνεται περίγελως καὶ ἐμπαιγμὸς διὰ τῶν τοιούτων προτάσεων;

Χωρὶς νὰ ἐπέμβω εἰς ἄλλας λεπτομερίας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς προτεινομένας τροπολογίας ὡς πρὸς τὴν προσαγωγὴν τοῦ Μισθολογίου καὶ τὴν ἀπαιτούμενην προθεσμίαν ἐπὶ ἡμερῶν ἀντιτριῶν διὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν διαβιβαζομένων αὐτῇ παρὰ τῆς Βουλῆς νομοσχεδίων εἰς βραχείαν δέμηνον σύνοδον, ἔρχομαι εἰς τὴν ἐξέτασιν ἐνὸς τῶν προτίστων ἀντικειμένων, τὴν οὕτω λεγομένην Ὑψηλὴν Αστυνομίαν, τὴν ὁποίαν εὐχαρίστως ἤκουσα μὲ κατάλληλα χρώματα νὰ ζωγραφίσῃ ὁ Ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος μας.

Τί μᾶς προτείνεται Κύριοι; ἡ κατάργησις ἴσως τοῦ συνταγματικοῦ ἐκείνου ἄρθρου τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐξάσκησιν ἐξουσιῶν μὴ ἀπονεμομένων παρὰ τοῦ Συντάγματος εἰς τὸν Ἀρμοστήν; ὅχι ἀλλὰ προσθήκη διατάξεως δι' ἧς ἀναγνωρίζοντες καὶ νο-

μιμοποιούντες τὸ παρελθόν, ἀποφαινόμεθα οὐσιωδῶς ὑπὲρ τῆς ἐρμηνείας ἐκείνης ἣν ἔδωκαν οἱ νομομαθεῖς τοῦ Στέμματος, μολοντί ἐπανειλημμένως ἡ Ἰόνιος Βουλὴ ἐκήρυξε τὸ ἀπαράδεκτον καὶ ἀδικον τῆς ἐρμηνείας ταύτης! Τί ἀπαιτεῖται διὰ τῆς εἰρημένης προσθήκης; νὰ χορηγηθῇ ἴσως τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποκρούειν τὴν βίαν διὰ τῆς βίας; ἀλλ' οὐδεὶς τὸ ἡρνήθη καὶ πᾶσα Κυβέρνησις εἴτε ὑπάρχουν ἄρθρα καθιεροῦντα τὴν ἀρχὴν ταύτην εἰς τὸ Σύνταγμα, εἴτε μὴ, ὡςάκις διὰ τῶν τακτικῶν μέσων δὲν δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, κατ' ἀνάγκην ὀφείλει νὰ προστρέξῃ πρὸς καταστολὴν τῆς βίας εἰς ἑκτακτα μέτρα. Ἀλλ' ἐν καιρῷ εἰρήνης, τίς ἡ ἀνάγκη ἐκτάκτων μέτρων καὶ ἐξουσιῶν, καὶ τί-νι τρόπῳ δύνανται νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ ἀλλόκοτοι καὶ ἀνόμαλοι αὗται ἐξουσίαι μὲ τὴν τήρησιν τῶν νόμων τῶν ἐγγυωμένων τὴν ἀσφάλειαν καὶ προσωπικὴν ἐλευθερίαν ἐκάστου πολίτου;

Τὸ προτεινόμενον περὶ Υψηλῆς Αστυνομίας πρόσθετον ἄρθρον, φέρει ὅτι, «ἡ ἀνωτέρω Εξουσία δὲν εἶναι εἰμὴ κατασταλτικὴ, καὶ δὲν θέλει τεθῇ εἰς ἐνέργειαν εἰμὴ κηρυττομένου τοῦ Στρατιωτικοῦ νόμου.»

Λοιπὸν κατὰ τὴν διαδήλωσιν ταύτην, ἀναγνωρίζεται ἡ ὑπαινιττομένη ἀνωτέρα ἐξουσία τῆς Υψηλῆς Αστυνομίας, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦδε ἀποκαλοῦμεν κατασταλτικὴν καὶ θέτομεν εἰς ἐνέργειαν ὡςάκις κηρυχθῇ ὁ Στρατιωτικὸς Νόμος. **Ποῖος** δὲ θέλει κηρύττει τὸν Στρατιωτικὸν Νόμον, εἰς ποίας περιπτώσεις, τίς ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ, ὅλα μένουσιν ἀόρι-

στα καὶ ἄγνωστα. Τὸ μόνον βέβαιον εἶναι ὅτι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀρμοστοῦ ἀνατίθεται τὸ φοβερὸν ὄπλον τῆς Υψηλῆς Αστυνομίας καθ' ὅλην τὴν ἑκτακτον, ἀποδίδοντες εἰς αὐτὴν νόμιμον καὶ συνταγματικὸν χαρακτῆρα. Καὶ ἂς μὴ μᾶς λέγωσιν ὅτι μᾶς ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα τροπολογιῶν διὰ κοινοβουλευτικοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ἐξάσκησιν τῆς αὐτῆς ἐξουσίας, ὅτε ὅχι μόνον ὁ κοινοβουλευτικὸς οὗτος νόμος δὲν προσάγεται μὲ τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην συγχρόνως, ἀλλὰ ῥητῶς μᾶς λέγεται, ὅτι πρόκειται περὶ μέλλοντος νόμου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἡ ἐπικύρωσις τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, καὶ περὶ τροπολογιῶν αἰτινες ἤθελον γίνεαι δεκταί. Ἐντοσοῦτῳ ἡ Υψηλὴ Αστυνομία δι' ἐνὸς ἢ ἄλλου τρόπου συνταγματικῶς καθιεροῦται, ὁ δὲ νόμος ἄγνωστος, ὡς εἶναι ἀβέβαιος ἡ παραδοχὴ καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω πολλὰς σχέσεις μὲ τὴν λεγομένην Υψηλὴν Αστυνομίαν, τὴν ὁποίαν εὐχαριστοῦμαι μόνον νὰ ἀποκαλέσω Υψηλὴν Παρανομίαν, συγχωρήσατέ μοι νὰ μὴν ἐκτανθῶ περαιτέρῳ ἐπὶ τοιοῦτου ἀντικειμένου, καὶ νὰ εἶπω ὅτι διὰ νὰ ματαιώσωμεν τοὺς λόγους τῶν καταχθονίων ἐκείνων αἰτινες, ὡς ἀνάξιον συνταγματικῆς ἐλευθερίας ἐθεώρησαν τὸν Ἰόνιον Λαόν, ὀφείλομεν νὰ ἐπιφέρωμεν ψῆφον πατριωτικὴν ἐπὶ τῶν προτεινομένων τροπολογιῶν ὡς διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου ὑπεσχέθημεν.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅμως καὶ εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἴσως ἡ πατριωτικωτέρα τῶν προτάσεων ἡ τῆς ἀμέσου ἀ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

πορρίψεως τῶν τοῦ σχεδίου μεταρρυθμίσεων. Πολιτική σύνεσις ὑπαγορεύει νὰ μὴ ριψοκινδυνεύσωμεν σοβαρὸν ζήτημα δι' ἀποτόμου προτάσεως, καὶ ἡ φρόνησις δὲν θέλει βεβαίως χαρακτηρισθῇ ὡς δειλία. Φόβοι δὲν κυριεύουν τὴν καρδίαν μου. Ὡς πολίτης καὶ ὡς Βουλευτῆς, ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντά μου, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος περιστρεφόμενος δὲν ἔχω τίποτε νὰ φοβηθῶ, τίποτε δὲν μὲ τρομάζει. Αποτελοῦντες μέρος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἃς πορευθῶμεν εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν, μὲ φιλοπατρίαν, σύνεσιν καὶ καρτερίαν.

Εἵμεθα ἤδη εἰς τὸ τέλος τῶν Βουλευτικῶν ἐργασιῶν μας. Αἱ μεταρρυθμίσεις μᾶς παρουσιάζονται ὑπὸ ὅρον ὡς ἓν σύνολον. Οἱ ὀργανικοὶ νόμοι δὲν συνοδεύουν αὐτὰς, μολονότι ἀνάγκη πᾶσα πρὸ τῆς καθιερώσεως τοιούτων ἀρχῶν εἰς τὸ Σύνταγμα, νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους. Τὸ ἀντικείμενον ἀπαιτεῖ ὥριμον καὶ ἐμβριθῆ μελέτην. Πλήρης καὶ εὐρυτάτη ὀφείλει νὰ ᾔηται ὅχι μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς ἡ συζήτησις, ὅπως μετὰ τοὺς λόγους καὶ τὰς παρατηρήσεις ἐκάστου, ἀποφύγωμεν ὅ,τι βλαβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον, τηροῦντες τὸ ὠφέλιμον ἂν ὠφέλιμόν τι ὑπάρχῃ. Ἀς λάβωμεν καιρὸν λοιπὸν, Κύριοι. Διὰ τοῦ μέσου τούτου δυνάμεθα νὰ ὑπερπηδήσωμεν τὰ προσκόμματα καὶ αἱ δυσκολίαι δύνανται νὰ νικηθῶσι ἢ νὰ ἐκλείψωσι.

Προτείνω ἐπομένως τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ ἀποφάσεώς μας ἐπὶ τῶν μεταρρυθμίσεων εἰς προσεχῇ σύνοδον εἴτε τακτικὴν εἴτε ἑκτακτον.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ